

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן
SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

כתובות יז

עניין: כלה נאה וחסודה

ריטב"א

[יז, א] ישבחנו בעיניו או יגננו בעיניו. פי', דכל שהוא מפני דרכי שלום אין בו משום דבר שקר תרחק.¹

מהר"ל חידושי אגדות

כיצד מרקדין לפני הכלה וכו'. פי' כי אין דבר זה נקרא שקר, ואע"ג שהכלה בעצמה אינה נאה וחסודה, מ"מ כלפי הבעל שבחר בה היא חסודה

בעיניו, וזה שאמר מי שלקח מקח מן השוק ישבחנו או יגננו בעיניו, כלומר שאין ראוי שיגננו אחר שלקח המקח הרי היה נאה בעיניו, וה"ה הכלה אין רוצים לשבח הכלה מצד עצמה רק כאשר הוא מצד החתן. אבל במערבא ה"י אומרים לא כחל ולא סרק ויעלת חן, ודבר זה יותר ראוי לאמרו שהרי באמת היתה מעלת חן בפני החתן, שהרי לכך לקחה ואין כאן מדבר שקר תרחק וזה מבואר.

אמרי אמת פרשת שלח תרס"ט
וכן הוא בכל אחד מישראל צפרט חף שמקלקל הלל והעינים, יש צו נקודה פנימית שנשאת נקיה ואינה מתקלקלת לעולם, ואיחא בגמרא כיצד מרקדין לפני הכלה בית שמאי אומרים כלה כמות שהיא, ובית הלל אומרים כלה נאה וחסודה, כלה כמות שהיא כל איש ישראל צאיחא מלצ שיכיה יש צו פנימיות, ואף שיש צו מוס מכל מקום צעלס פנימיותו הוא עוצ ויכולין לשבח אותו צזה, וכדאיחא שם בגמרא מי שלקח מקח רע מן השוק ישבחנו בעיניו וכו' צשוק היינו שהחטא הוא רק צחילוניות, וזה שמוסיים שם תהא דעתו של אדם מעורבת עם הצריות שהכל צא מחמת התערובות, אצל צפנימיות נשאר עוצ, ועל כלה כמות שהיא פי' צתוספות ישבחוה צדבר נאה שיש צה, שהאמת היא שיש צכל איש מישראל דבר שטושה צזה נחת רוח להקצ"ה מה שאין לחצירו, וזהו שאומרים צית הלל שאפילו חיגרת או סומא יש צה מה לשצחה, והיינו דכתיב כולך יפה רעיתי ומוס אין צך, כולך כאשר כלל ישראל צאחדות אז ומוס אין צך, כתיב תחן אמת ליעקב חסד לאצרכס, שצכל אחד מישראל יש משהו אמת שעל ידי זה נמשך עליו חן כדאיחא חוע של חסד משוך עליו, לעתיד תהיה הלכה כצית שמאי כלה כמות שהיא שיכיה כולו אמת, אולם היום הלכה כצית הלל שעל ידי משהו אמת משוך חוע של חסד, וזהו תחן אמת ליעקב חסד לאצרכס.

תפארת ישראל (טשורטקוב) פרשת קדושים

מהמעזריטש זלל"ה הא דאמרי צגמ' (כתובות יז). מכאן אמרו חכמים לעולם תהיה דעתו של אדם מעורבת עם הצריות, דהפירוש הוא כך, דבאמת להצדיק צעצמו יותר טוב להיות מתבודד צעבודתו, ולא יהיה לו התערבות כלל עם העולם, אצל לטובת העולם יותר טוב שיהיה הצדיק מעורב עמהם, ויהיה לו התכללות עם אנשי דורו, כדי שיוכל להעלותו ולתקנו. וזה שאמר צגמ' הנ"ל לעולם, ר"ל צשציל העולם, יהיה דעתו של אדם השלם הוא הצדיק, מעורבת עם הצריות.

והנה ענין דהמון מתעלן ומתקנין ע"י הצדיק, היא רק כשהם קשורים יחד הצדיקים עם ההמון, משא"כ כשהצדיקים המה מוצללים ומופרשים מההמון, ואין להם חלק צעניני העולם, א"א להם לתקן את המצויקים צהם. וזה פירש המגיד הגדול

